

Heden, de .....mei tweeduizend drieëntwintig te ..... uur;

ten verzoeken van de heer **Laurens-Jan Joseph BUIJS**, wonende te ....., te dezer zake domicilie kiezende te (4813 DA) Breda aan het adres Princenhagelaan 7a (Postbus 4944 te 4803 EX Breda), ten kantore van Maes Law B.V., van wie mr. E.P.W.A. Bink (met recht van substitutie) als behandelend én procesadvocaat wordt gesteld;

heb ik, ..., gerechtsdeurwaarder met vestigingsplaats ....., aldaar kantoorhoudend aan .....

krachtens mij schriftelijk verstrekte last van de E.A. Heer / Vrouwe Voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam met verkorte dagvaardingstermijn;

IN KORT GEDING GEDAGVAARD:

de publiekrechtelijke rechtspersoon **UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM**, gevestigd te (1012 WX) Amsterdam aan het adres Spui 21, te dezer zake domicilie kiezende te (1083 HJ) Amsterdam aan de Boelelaan nr. 28 ten kantore van Boontje advocaten en mediators, van wie mr. P. Sick als advocaat wordt gesteld, aldaar aan dat adres een afschrift van dit exploit latende aan:

,aldaar werkzaam;

OM:

op **maandag, 22 mei 2023 's morgens om 10.30 uur**, hetzij in persoon, hetzij vertegenwoordigd door een advocaat, in kort geding te verschijnen ter openbare civiele terechtzitting van de Edelachtbare Heer/Vrouwe Voorzieningenrechter van de Rechtbank Amsterdam, alsdan en aldaar gehouden wordende aan het adres Parnassusweg 280 te (1076 AV) Amsterdam;

MET AANZEGGING DAT:

- a. indien gedaagde niet in persoon en evenmin vertegenwoordigd door een advocaat op de terechtzitting verschijnt en de voorgeschreven termijnen en formaliteiten in acht zijn genomen, de rechter verstek tegen gedaagde zal verlenen en de hierna omschreven vordering zal toewijzen, tenzij deze hem onrechtmatig of ongegrond voorkomt;
- b. bij verschijning in het geding van gedaagde een griffierecht zal worden geheven, te voldoen binnen vier weken te rekenen vanaf het tijdstip van verschijning;
- c. de hoogte van de griffierechten is vermeld in de meest recente bijlage behorend bij de Wet griffierechten burgerlijke zaken, die onder meer is te vinden op de website: www.kbvg.nl/griffierechtentabel
- d. van een persoon die onvermogend is, een bij of krachtens de wet vastgesteld griffierecht voor onvermogenen wordt geheven, indien hij op het tijdstip waarop het griffierecht wordt geheven heeft overgelegd:
  - 1° een afschrift van het besluit tot toevoeging, bedoeld in artikel 29 van de Wet op de rechtsbijstand, of indien dit niet mogelijk is ten gevolge van omstandigheden die redelijkerwijs niet aan hem zijn toe te rekenen, een afschrift van de aanvraag, bedoeld in artikel 24, tweede lid, van de Wet op de rechtsbijstand, dan wel
  - 2° een verklaring van het bestuur van de raad voor rechtsbijstand, bedoeld in artikel 7, derde lid, onderdeel e, van de Wet op de rechtsbijstand waaruit blijkt dat zijn inkomen niet meer bedraagt dan de inkomens bedoeld in de algemene maatregel van bestuur krachtens artikel 35, tweede lid, van die wet;
- e. gedaagde partij wordt verzocht uiterlijk 48 uur voor de zitting zowel per post als via een met Zivver beveiligde e-mail (kortgedingciviel.rb-ams@rechtspraak.nl) een conclusie van antwoord / schriftelijke reactie op de dagvaarding toe te zenden met het verzoek van gelijktijdige toezending daarvan op gelijke wijze aan eisers (e.bink@maeslaw.nl);
- f. het kort geding in beginsel zal worden behandeld door de heer mr. E.A. Messer. Het kan zijn dat de zaak nog aan een andere rechter wordt toegedeeld. De uiteindelijke toedeling vindt namelijk vlak voor de zitting plaats. Als een andere rechter de zaak op zitting zal behandelen dan krijgen partijen uiterlijk twee werkdagen voor de zitting daarvan bericht;

TENEINDE:

Alsdan en aldaar namens verzoeker als eiser, de heer Laurens-Jan Joseph Buijs, hierna te noemen 'Buijs', tegen zich als gedaagde, Universiteit van Amsterdam, hierna te noemen 'UvA', als volgt te horen doen eis doen en concluderen:

Overzicht:

	Punt:	Pagina:
* Proloog	1-8	4
De passieve en nalatige houding van de UvA op de Trigger Warning over Buijs	1-8	4
* Inleiding	9-17	5-10
Root cause	9	5-6
Kader	10	6
De Klokkenuider	11	6
Represailles	12-14	7-8
Gebiedsverbod	15	8-9
Kern van de zaak / root cause	16	9
Prejudiciële vragen	17	9-10
* Tijdslijn	18-48	10-19
Klokkenuidersmelding	18-22	11-12
Folia	23-28	12-14
Raad van Toezicht	29-32	14
Verdere escalatie / benadeling	33-35	14-15
Represailles / benadeling	36-48	15-19
* Standpunt UvA	49	20
* Weerlegging standpunt UvA	50	20
* Bewijsaanbod	51	20
* Spoedeisend belang / Ontvankelijkheid eiser	52-54	21-23
* Producties incl. lijst met afkortingen en lijst met namen.		

PROLOOG

De passieve en nalatige houding van de UvA op de Trigger Warning over Buijs

1. De discussie over de klokkenluidersmelding van 27 november 2022 door Laurens Buijs over het onderwijs- en onderzoeksklimaat aan de UvA heeft inmiddels heftige vormen aangenomen. Daarbij zijn over en weer verwijten gemaakt.
2. De passieve en nalatige houding van het College van Bestuur ('CvB') van de UvA, de decaan en de onderzoeksdirecteur om in een vroeg stadium alert te reageren op wat men kan noemen de belangrijkste zichtbare manifestatie van de crisis aan de UvA is het belangrijkste verwijt. De *Trigger Warning Homofobie & transfobie* van 20 januari 2023. Dit bericht is geplaatst op Instagram en had als doel, zoals de verklaring het ook formuleert, de UvA te dwingen tot het nemen van disciplinaire maatregelen jegens de docent Buijs, zelf homoseksueel met banden met de transgemeenschap, op grond van een wetenschappelijke opvatting die Buijs op verschillende manieren heeft uitgedragen en met goede argumenten onderbouwd. Dat betreft zijn opvatting over non-binariteit (later gespecificeerd als "gender kritisch"). Een uitvoerige wetenschappelijke verantwoording van zijn standpunt vindt men in: Bergstra, Jan, and Buijs, Laurens, "Formal Gender Theory: a Logical Perspective on Dembroff versus Byrne", *Folia* 31 3 2023 (**productie 1**). Een populariserende samenvatting van de ideeën van Buijs vindt men in het *Folia*-artikel waarmee de controverse over zijn opvattingen voor het eerst naar buiten kwam (**productie 2**).
3. In een recenter opiniestuk in het NRC d.d. 19 maart 2023 verduidelijkte Buijs zijn opvattingen over non-binariteit (**productie 3**).
4. In de *Trigger Warning* wordt dit wetenschappelijke standpunt gereduceerd en omgeduid tot een soort van persoonlijke aanval op de identiteit van bepaalde groepen mensen, namelijk homoseksuelen en transgender personen. Dit standpunt is ongegrond en zou ook vergaande consequenties hebben wanneer het serieus wordt genomen. Wetenschappelijk onderzoek en wetenschappelijke vooruitgang in het genderonderzoek wordt onmogelijk. Het opstellen en verbreiden van de Trigger Warning betekent dan ook niet alleen een belangrijke aanval op de wetenschappelijke visie van Buijs en zijn positie als docent, maar ook van elke *andere* onderzoeker/docent die vernieuwend en niet door ideologische motieven gedomineerd onderzoek wil doen / onderwijs wil geven op het terrein van de gendertheorie.

5. Dat de UvA niet reageert op deze gang van zaken is zeer verontrustend. Men schendt daarmee niet alleen de wetenschappelijke vrijheid en veiligheid van Buijs maar ook die van anderen.
6. Dat de UvA ook niet reageert op de diskwalificatie van Buijs op een publiek forum als Instagram is zorgwekkend en schadelijk.
7. Dat de UvA geen afstand heeft genomen van de Trigger Warning waarmee de kwestie is begonnen, is des te merkwaardiger nu te lezen valt dat de UvA, nu de zaak geëscaleerd is, ineens wél afstand wil nemen van tweets van Buijs op twitter waarin hij zich *verdedigt* tegen de aantijgingen die jegens hem zijn gedaan. Ook heeft de UvA geen afstand genomen van een artikel in NRC, geschreven door hoogleraar Duyvendak, waarin Duyvendak zonder enige grond de wetenschappelijkheid van de positie van Buijs betwist. Kennelijk wil de UvA alleen afstand nemen van reacties door Buijs waarin hij zijn reputatie, eer en goede naam verdedigt.
8. Buijs wordt in een open brief in de Telegraaf daarentegen wél gesteund door vijftien wetenschappers die in de brief de “woke-jacht” op universitair docenten veroordelen (**productie 4**).

INLEIDING

Root cause

9. Buijs heeft op 27 november 2022 een lange en doorwrochte melding in de zin van artikel 1 van de Wet Bescherming Klokkeluiders (Wbk) gedaan aan de Klachtencommissie en het CvB van de UvA. Deze melding ziet op het enorme gevaar van wokisme, de heersende cancelcultuur én de radicalisering van de academische wereld in dat opzicht, inclusief het bestuur van de UvA. Het gaat in deze zaak primair om de verregaande ondermijning van de academische vrijheid, het vrije denken en de vrijheid van meningsuiting zoals gewaarborgd in de artikelen 9 en 10 van het EVRM. Juridisch heeft de melding een dubbel karakter: langs de ene kant is in de melding sprake van schending van het Unierecht – waaronder artikel 13 van het Handvest van de Grondrechten van de EU (‘Handvest’), maar feitelijk ook onder meer de artikelen 6, 10 en 11 van het Handvest – waarop Richtlijn 2019/1937/EU ziet en langs de andere kant een misstand in de zin van de Wbk waarbij sprake is van handelingen en nalatigheden van de zijde van de UvA waarbij het maatschappelijk belang in het geding is die niet alleen schending van wettelijke voorschriften en interne regels behelst, maar ook een gevaar is voor de veiligheid van personen en het goed functioneren van de UvA als gevolg van een onbehoorlijke wijze van handelen en

/ of nalaten. Er is overduidelijk sprake van een maatschappelijk belang wat in het geding is omdat de handelingen en / of nalatigheden niet enkel de persoonlijke belangen van Buijs raken, maar er tevens sprake is van zowel een patroon / structureel karakter wat ernstig en omvangrijk is.

Kader

10. Daarmee is het zowel een melding in de zin van de Wbk én Richtlijn 2019/1937/EU en werd Buijs inmiddels in het kader van een interne procedure op grond van de interne Klokkenuidersregeling Universiteit en Hogeschool van Amsterdam (**productie 5**) door de UvA als klokkenluider aangemerkt; het valt aan te nemen dat ook het Huis voor Klokkenuiders ('het Huis') hem als klokkenluider zal aanmerken. Zowel de Richtlijn als de Wbk – die deels een implementatie én nationale uitbreiding is van de Richtlijn – vormen dus het materiële juridisch kader waarbinnen dit kort geding zal moeten worden beslecht. Dat is overigens een kader wat volledig uit het arbeidsrecht is getild, zelfs al lijkt het primair te zien op een geschil tussen een werkgever en een werknemer. Maar dat geschil is veel ruimer en gaat over veel meer, waardoor het geenszins als een 'klassiek' arbeidsrechtelijk geschil kan worden gezien. Neen, het gaat hier om hele grove schendingen van de Wbk en de Richtlijn aan de zijde van de UvA die totaal tekortschiet in haar rol om Buijs als klokkenluider te beschermen en zelfs over is gegaan tot het nemen van represailles die uitdrukkelijk verboden worden in artikel 19 van de Richtlijn en artikel 17da Wbk; ex artikel 23 van de Richtlijn en het helaas nog niet uitgevoerde artikel 17i Wbk (**productie 6** → Brief Binnenlandse Zaken 21 maart 2023) die gesanctioneerd dienen te worden met 'doeltreffende, evenredige en afschrikkende sancties', hetgeen in Nederland vertaald is naar de mogelijkheid tot het opleggen van een last onder dwangsom én bestuurlijke boetes, niet alleen aan de UvA zelf, maar ook aan iedereen die betrokken is bij die represailles (preambule 88 van de Richtlijn), dus ook bestuursleden van de UvA, collega's, etc. Een handhavingsverzoek in die zin wordt aan het Huis gedaan.

De klokkenluider

11. Alle situaties waarin een melding is gedaan zijn anders, maar alle klokkenluiders hebben met elkaar gemeen dat ze uit een bijzonder hout gesneden zijn door hun kop boven het maaiveld uit te steken met het aanzienlijke risico dat hun kop eraf gaat. Onze nationale geschiedenis staat er bol van; denk bijvoorbeeld aan de bouwfraude en hoe het Ad Bos is vergaan. Het vergt dus moed, daadkracht en een zekere vorm van verregaand altruïsme om misstanden – daaronder begrepen inbreuken op het Unierecht – intern of zelfs openbaar aan de orde te stellen. Zowel de Richtlijn als de Wbk – beide van relatief recente datum – gaan terecht uit van

een verregaand recht op bescherming van de klokkenluider en steun voor de klokkenluider; de preambules bij de Richtlijn en de Memorie van Toelichting bij de nieuwe Wbk staan er bol van. En toch zien we nog steeds dat de klokkenluider in veruit de meeste gevallen aan het kortste eind trekt [ECLI:NL:RBOVE:2023:916 – 14 maart 2023] en wordt er getwijfeld aan hun motieven terwijl preambule 32 van de Richtlijn bepaalt dat de motieven van de melders om te melden los moeten staan van de beslissing of zij bescherming moeten krijgen.

Represailles

12. De Richtlijn is enigszins diffuus over de represailles. Aan de ene kant staat in preambule 44 dat er een nauw verband moet bestaan tussen de melding en de nadelige behandeling die de melder direct of indirect ten deel valt opdat deze nadelige handeling als een represaille kan worden beschouwd, er nochtans aan toevoegend dat de term 'represaille' ruim uitgelegd moet worden. Het feit dat iets verderop in die preambule wordt opgemerkt dat de Richtlijn werkgevers niet mag beletten om 'werkgerelateerde besluiten' te nemen die losstaan van de melding of de openbaarmaking, maakt de positie van de klokkenluider er niet beter op. Langs de andere kant blijkt uit preambule 93 het besef dat het voor klokkenluiders vaak moeilijk is om dat causaal verband aan te tonen en geldt er een omkering van de bewijslast zodra een klokkenluider prima facie heeft aangetoond een melding of een openbaarmaking te hebben verricht en schade te hebben geleden, al dan niet in de vorm van een represaille; zie artikel 21, lid 5 van de Richtlijn, via artikel 17eb Wbk in nationaal recht omgezet in een rechtsvermoeden.
13. In de overwegingen 44 en 45 van de Richtlijn wordt uiteengezet wat als represailles / benadeling kan worden beschouwd:

“44. Er dient een nauw verband te bestaan tussen de melding en de nadelige behandeling die de melder direct of indirect ten deel valt opdat deze nadelige behandeling als een represaille kan worden beschouwd en opdat de melder zodoende op dat punt voor rechtsbescherming in aanmerking kan komen. Doeltreffende bescherming van melders met het oog op betere handhaving van het Unierecht vereist een ruime definitie van de term 'represailles', die elke voor de melder nadelige handeling of nalatigheid binnen een werkgerelateerde context omvat. Deze richtlijn mag werkgevers echter niet beletten werkgerelateerde besluiten te nemen die losstaan van de melding of openbaarmaking.

45. Bescherming tegen represailles moet, als middel ter bescherming van de vrijheid van meningsuiting en de vrijheid en het pluralisme van de media, zowel worden geboden aan

personen die informatie over handelingen of nalatigheden melden binnen een organisatie (interne melding) of aan een externe instantie ('externe melding') als aan personen die dergelijke informatie door openbaarmaking in het publieke domein beschikbaar stellen, bijvoorbeeld door deze direct ter beschikking van het publiek te stellen via online platforms of sociale media, of van de media, gekozen afgevaardigden, maatschappelijke organisaties, vakbonden, of beroeps- en bedrijfsorganisaties."

14. In de Wbk wordt in artikel 17da aangegeven dat onder benadeling in ieder geval wordt verstaan: schorsing (sub a.) en uitsluiting (sub i.).

Waar het werkgerelateerde meldingen betreft en sprake is van machtsongelijkheid, dient de klokkenluider die economisch volledig afhankelijk is van de werkgever extra bescherming geboden te worden.

Gebiedsverbod

15. En toch zijn daarmee niet alle problemen van de baan, zoals ook uit deze zaak blijkt. Buijs is erkend klokkenluider, maar heeft niettemin te maken met represailles in de vorm van een gebiedsverbod, een gag-order dan wel andersoortige pogingen om zijn vrijheid van meningsuiting in te perken en werd hij inmiddels ook op non-actief gesteld. Bovendien werd zijn naam door (het bestuur van) de UvA door het slijk gehaald en werd zijn reputatie op desastreuze wijze verwoest. De UvA koos niet voor (de bescherming van) de klokkenluider, maar voor zijn belagers en belaagde bovendien actief mee. Allemaal lijnrecht in strijd met de letter en de geest van zowel de Richtlijn als de Wbk. Telkens opnieuw wordt het gedrag – voor de betrokken organisatie vrijwel per definitie vervelend gedrag – van een klokkenluider hem of haar niet in dank afgenomen, wordt hij of zij geïsoleerd en volgen er vroeg of laat toch represailles omdat partijen onwillekeurig na verloop van tijd in een antagonistische en veelal escalerende verhouding terechtkomen, al was het maar omdat de meeste organisaties zelfbescherming – inclusief personeel en bestuur – als primaire reactie hebben en voor het overige meestal in een ontkenningfase zitten waarbij de klokkenluider maar vervelend en in het slechtste geval zelfs als bedreigend wordt gezien. Dat is hier zeer duidelijk zichtbaar. Het einde van de escalatieladder is dan veelal dat een werkgever een verstoorde arbeidsverhouding of iets van gelijke strekking claimt waarna de werknemer meestal aan het kortste eind trekt. Buijs noemt daarvan in zijn melding van 27 november 2022 een aantal voorbeelden van ex-collega's die dat lot ten deel is gevallen. De organisatie zelf gaat vrijuit, de misstanden woekeren voort, de

klokkenluider wordt verguisd en niemand is er ook maar iets mee opgeschoten – integendeel – alle mooie wet- en regelgeving ten spijt.

Kern van de zaak / root cause

16. Teneinde die omkering van de bewijslast c.q. het rechtsvermoeden enig nuttig effect te laten hebben, zal er dus gekeken moeten worden naar wat Buijs zou willen noemen de 'root cause': wat was het c.q. waren de constituerend(e) moment(en) waarop melding(en) van (een) misstand(en) zijn gedaan? Dat kan een enkele, schriftelijke melding zijn, maar ook één of meer openbaarmakingen c.q. kritische uitingen in het publieke domein (zie preambule 31 van de Richtlijn) of verschillende moeilijker te duiden momenten waarop (een) misstand(en) intern of extern werden aangekaart c.q. benoemd. Dat moment kan dus rafelig zijn en hoeft niet één specifieke datum of één bepaald moment te zijn en als dat al zo is, dan heeft dat vaak een bepaalde voorgeschiedenis. Dat moet allemaal in ogenschouw worden genomen om juridisch het moment van het allereerste begin van het klokkenluiderschap te bepalen door middel van een achteraf te bepalen tijdlijn waarmee naar die root cause kan worden gekomen. Alles wat na die root cause komt c.q. gebeurt, het hele samenspel van acties en reacties, escalaties en verwijten over en weer – alles in de ruimste zin – moet, uitzonderingen daargelaten, wat Buijs betreft toegerekend worden aan zijn klokkenluiderschap en moet leiden tot bescherming tegen onder meer represailles en steun voor hem als klokkenluider. Anders is het voor (in dit geval) de UvA als werkgever veel te makkelijk om (onrechtmatig) te abstraheren van het klokkenluiderschap en te trachten om zich via het commune arbeidsrecht van een onwelgevallige medewerker te ontdoen. De ervaring leert dat dat vooralsnog veelal met succes gebeurt. En daarmee wordt het nuttig effect – 'effet utile' in de woorden van het Europees Hof van Justitie ('HvJEU') – aan de Richtlijn én de Wbk ontnomen en schiet deze wet- en regelgeving z'n doel voorbij. Dat geldt a fortiori nu ook artikel 17i Wbk nog niet in werking is getreden en er dus ook niet anderszins gehandhaafd kan worden op de organisatie en de betrokken personen, zulks terwijl artikel 23 van de Richtlijn wél in sancties voorziet en de Richtlijn al lang volledig geïmplementeerd had moeten zijn in ons nationale recht.

Prejudiciële vragen

17. Nu de Richtlijn relatief nieuw is en er voor zover Buijs kan nagaan sprake is van 'acte non clair', zou zulks aanleiding moeten zijn voor uw rechtbank om ex artikel 267 van het Verdrag betreffende Werking van de EU ('VWEU') de navolgende préjudiciële vragen aan het HvJEU te stellen (zie ook Cilfit, HvJEU 6 oktober 1982, ECLI:EU:C:1982:335):

- Klopt de stelling van de werknemer dat hem bescherming – met name tegen represailles ex artikel 19 – en steun ex artikel 20 e.v. op grond van Richtlijn 2019/1937/EU toekomt van het allereerste begin van zijn klokkenluiderschap – de ‘root cause’ – zelfs al was hij zich toen zelf nog niet bewust van zijn klokkenluiderschap ?
- Zo ja, dient of kan die root-cause achteraf gereconstrueerd te worden door middel van een tijdlijn die teruggaat naar het allereerste begin ?
- Zo ja, mag er dan – uitzonderingen daargelaten – vanuit worden gegaan dat de klokkenluider vanaf dat moment – de root cause – bescherming en steun toekomt, desnoods met terugwerkende kracht ?
- Zo ja, is – uitzonderingen daargelaten en mede gelet op preambule 44 en 88, artikel 21, lid 5, en, analoog aan artikel 6, lid 3 van de Richtlijn – het causaal verband daarmee tussen het klokkenluiderschap en de represailles / benadelingen vanaf het moment van de root cause gegeven of gelden daarvoor nog specifieke bewijsmiddelen en hoe dienen ‘werkgerelateerde maatregelen’ geduid te worden in relatie tot represailles / benadelingen van klokkenluiders indien de werkgever de stelling inneemt dat die los van elkaar staan zonder daarmee het nuttig effect van de Richtlijn in het gedrang te brengen ? Of, anders gezegd, hoe kan via nationale procedures voorkomen worden dat een werkgever zich via het commune arbeidsrecht van een onwelgevallige werknemer / klokkenluider ontdoet en daarmee het nuttig effect aan de Richtlijn ontnemt ?
- Is het Koninkrijk der Nederlanden thans in gebreke door artikel 23 van de Richtlijn weliswaar al wel in nationale wetgeving om te zetten per 18 februari 2023, maar de uitvoering aan artikel 17i van die nationale Wet bescherming klokkenluiders te onthouden tot een later, thans nog onbekend moment en welke gevolgen dient de nationale rechter daaraan te verbinden ? Mag in voorkomend geval artikel 23 van de Richtlijn rechtsreeks uitgevoerd worden c.q. mag er geanticipeerd worden op het nog in te voeren artikel 17i van de nationale Wet bescherming klokkenluiders ?

Buijs verzoekt uw rechtbank uitdrukkelijk om daar geheel of gedeeltelijk toe over te gaan en de procedure aan te houden onder een verbod aan de UvA op last van een dwangsom om nog langer represailles te nemen c.q. die op te heffen totdat het HvJEU de préjudiciële vragen beantwoord heeft.

TIJDLIJN

Buijs verwijst hiervoor naar **productie 7** waarin alle feiten en omstandigheden die relevant zijn voor de zaak in een tijdlijn zijn gezet.

Klokkenluidersmelding

18. Op 27 november 2022 heeft Buijs zich gemeld als klokkenluider bij de klachtencommissie van de UvA. De melding betreft “ernstige institutionele misstanden bij de FMG (‘Faculteit Maatschappij & Gedrag’).

19. De melding komt er samengevat op neer:

Onderwijs en onderzoek bij sociale wetenschappen op de UvA is dusdanig geïdeologiseerd door radicale “woke cultuur” dat men kan spreken van overtreding van artikel 13 van het EU Handvest van Grondrechten (academische vrijheid). Er is sprake van radicalisering van een kleine maar zichtbare en goed georganiseerde groep studenten en staf, die steeds meer de sfeer bepaalt van het hele instituut. Er is daardoor een cultuur aan het ontstaan van impliciete codes en normen over wat wel en niet gezegd en gedacht mag worden, waarmee de overgrote meerderheid (vaak onbedoeld en onbewust) meebeweegt. Deze cultuur wordt steeds meer geformaliseerd, bijvoorbeeld in de vorm van beleid op het gebied van diversiteit en sociale veiligheid. Wie over bepaalde gevoelige thema’s (zoals corona, islam en gender) posities inneemt die anders zijn dan sociaal wenselijk geacht, krijgt te maken met uitsluiting, onveiligheid en sanctionering. Ook wordt beleid op het gebied van diversiteit en sociale veiligheid misbruikt voor persoonlijke afrekeningen onder de staf en het uit de weg ruimen van ideologische tegenstanders. Er bestaan daarbij geen goede procedures waarmee collega’s die beschuldigd worden van sociale onveiligheid, discriminatie of grensoverschrijdend gedrag hun kant van het verhaal kunnen laten horen. Bestuurders van de UvA zijn op de hoogte van de misstanden. Er wordt over gesproken, maar er wordt ook voor weggekeken. En er wordt niet tegen opgetreden. Dit is volgens Buijs te verklaren omdat het UvA-bestuur belangen heeft bij de ingezette ontwikkelingen op het gebied van diversiteitsbeleid en sociale veiligheid, bijvoorbeeld in de vorm van prestige, geldstromen en posities.

20. Tussen 27 november 2022 (datum klokkenluidersmelding) en 3 februari 2023 (het instellen van de commissie Stolker) wordt een begin gemaakt met benadeling van Buijs. Het onderzoek naar de melding en de bescherming van Buijs als klokkenluider blijft uit. Het verzoek van Buijs om hem uit zijn isolement te halen wordt genegeerd.

21. In de klokkenluidersregeling van de UvA wordt in artikel 8 de rechtsbescherming geregeld:

1. *“Degene die met inachtneming van deze regeling (een vermoeden van) een misstand te goeder trouw heeft gemeld, wordt op geen enkele wijze in zijn of haar positie of loopbaan*

benadeeld als gevolg van het melden en geniet derhalve rechtsbescherming.

22. Op 3 februari 2023 wordt de externe onafhankelijke onderzoekscommissie Stolker ingesteld waarbij de centrale onderzoeksvraag luidt: “Is er sprake van een misstand in de zin van de klokkenluidersregeling c.q. zoals in de melding wordt gesteld van ernstige institutionele misstanden bij de FMG van de UvA die leiden tot een acute en fundamentele bedreiging van de academische vrijheid en de kwaliteit van onderwijs en onderzoek?” (**productie 8**).

Folia

23. Op 18 januari 2023 verschijnt er een stuk in de Folia (productie 2) (een onafhankelijk, journalistiek medium gelieerd aan de UvA) waarin Buijs zich kritisch uitlaat over non-binaire gender en hij zich presenteert als klokkenluider.
24. Over het non-binaire gender is geen algehele wetenschappelijke consensus. Buijs’ artikel in Folia is achteraf geanalyseerd en nader toegelicht in het artikel ‘Formal Gender Theory: A Logical Perspective on Dembroff versus Byrne’, waar hieronder een samenvatting van te lezen is.

Artikel 4: *Formal Gender Theory: A Logical Perspective on Dembroff versus Byrne* (2023, under review, [Scribd-link](#))

- Ik liet me in Folia van 18 januari 2023 **kritisch uit over non-binaire gender**. De vraag is of deze uitspraken strijdig zijn met een waarneembare consensus in de gendertheorie op het eind van het jaar 2022. Om dit te toetsen wordt een lichte formalisering toegepast die een systematische aanpak faciliteert.
- De gewraakte uitspraken zijn op dit moment **niet manifest strijdig** met een waarneembare consensus in de literatuur inzake gender en seksualiteit. Daarmee zijn de uitspraken overigens nog niet wetenschappelijk gevalideerd.
- In de literatuur over gender worden sinds 2020 veel verdergaande (dwz. afwijkende) posities beschreven en besproken dan de posities die ik in Folia heb ingenomen. Zo gaat het recente debat tussen Dembroff en Byrne gewoonweg over de vraag of een relevant **onderscheid tussen sekse en gender** wel valt te maken. Men zou misschien denken dat dit soort vragen tussen 1975 en 2000 in voldoende mate zouden zijn afgehandeld in het kielzog van de filosofie van Simone de Beauvoir, maar bij nadere inspectie blijkt het tegendeel het geval te zijn.

25. Op 20 januari 2023, een dag na het verschijnen van het wetenschappelijk onderbouwde artikel in de Folia doen studenten Interdisciplinaire Sociale Wetenschap (ISW) een trigger warning uit over Buijs waarin ze hem een gevaar noemen voor de veiligheid van studenten en hem beschuldigen van homofobie en transfobie. Tevens wordt opgeroepen tot zijn schorsing. De trigger warning is overigens inmiddels verwijderd.

26. De gewraakte zin uit het Folia-artikel bleek deze: *“Vanuit mijn expertise over androgynie ben ik bijvoorbeeld kritisch op het verschijnsel ‘non-binair en de bijbehorende obsessie met ‘pronouns’ (persoonlijke voornaamwoorden). Dit verschijnsel zie ik als een lege hype in de hoogmoderne samenleving, zonder wetenschappelijke basis in de biologie, psychologie en antropologie. Er is solide bewijs voor het bestaan van mannelijke vrouwen, vrouwelijke mannen en transgenders. Maar het emanciperen van een minderheidsgroep die zich geheel buiten de ‘gender binary’ begeeft is in mijn ogen een gevaarlijk en pseudowetenschappelijk dwaalspoor.”*

Vervolgens wordt dit objectiverend standpunt over een wetenschappelijke kwestie gemis-interpreteerd als een beledigend commentaar over concrete personen. De gevolgen zijn niet te overzien nu de UvA in plaats van aan de studenten uit te leggen wat de aard is van een universitaire instelling en het niet de bedoeling is dat je docenten publiekelijk te schande maakt, meegaat in de eisen van de studenten:

1. Schorsing van de docent
2. Verwijdering van zijn artikel uit het universiteitsblad
3. steunbetuiging voor non-binaire studenten.

27. Op 20 januari 2023 nemen zowel Michaela Hordijk (directeur ISW) als de UvA in het Parool afstand van Buijs' wetenschappelijk werk over non-binairiteit in de Folia (**productie 9**).
28. Tussen 19 en 25 januari 2023 wordt Buijs door de decaan van FMG, Agneta Fischer, een aantal studenten ISW en Michaela Hordijk verder benadeeld en geïsoleerd (er is sprake van shaming and shunning). Voor studenten wordt daarentegen een pizza-avond georganiseerd om studenten die zich onveilig voelen te steunen. Daaraan voorafgegaan wordt op 17 januari 2023 door 10 collega's van Buijs, waarvan 7 hem niet kennen, die door de UvA verzocht zijn een klacht over Buijs in te dienen, een klachtenbrief over Buijs gestuurd waarin zij Fischer voormeld verzoeken om actie te ondernemen tegen Buijs (**productie 10**). Het isolement van Buijs is een feit.

Raad van Toezicht

29. Op 18 en 20 januari 2023 mailt Buijs de Raad van Toezicht (RvT) van de UvA waarin hij refereert aan zijn melding van 27 november 2022 en wijst op het uitblijven van een adequate reactie van het CvB van de UvA (**productie 11**).
30. Buijs geeft aan dat, nu de mogelijkheid bestaat dat de voorzitter van het CvB van de UvA - mevrouw Geert ten Dam (hoogleraar FMG) - betrokken is bij de misstanden, het onderzoek aangestuurd zou moeten worden door de RvT.
31. Op 21 en 22 januari 2023 bekritiseert een lid van de RvT (Willy Spaan) Buijs op Twitter over zijn standpunt uit 2022 met betrekking tot mRNA-vaccinaties (**productie 12**).
32. Op 24 januari 2023 geeft de RvT aan zich niet te mengen in de discussie en sluit af met dat de RvT "zich uiteraard door het CvB zal laten informeren over de voortgang van het externe onafhankelijke onderzoek en de behandeling van uw melding". Vermeld wordt dat het geen aangelegenheid is die (leden van) de RvT aangaat. Het dossier, zo geeft de RvT aan, betreft vermeende misstanden binnen de faculteit FMG en ziet niet op één van de leden van het CvB.

Verdere escalatie / benadeling

33. Tussen 26 januari en 7 februari 2023 wordt de druk dusdanig opgevoerd dat Buijs zich ziek moet melden waarbij hij aangeeft dat hij zich niet meer veilig voelt op de werkvloer nu de hem toekomstige bescherming hem onthouden wordt. Zo blijkt dat zijn colleges/onderwijs zijn/is vergeven aan collega's waarbij hem te kennen wordt gegeven dat dat niet meer teruggedraaid

zal worden. Ook zijn supervisor neemt geen contact meer met Buijs op.

34. Tussen 9 februari en 27 februari 2023 escaleert de zaak volledig ten gevolge van het isolement door uitsluiting door de UvA. Buijs spreekt regelmatig zijn zorgen uit over zijn isolement en de gevolgen daarvan voor de onafhankelijkheid van de commissie Stolker. Collega's van Buijs geven aan de "zondebok-dynamiek rondom Laurens" niet meer te kunnen aanzien.
35. Ondanks meerdere verzoeken van Buijs weigeren ISW, CSW (College Sociale Wetenschappen) en CvB een gesprek te organiseren tussen de studenten die via een petitie de schorsing van Buijs hebben geëist en Buijs.

Represailles / benadeling

36. Tussen 28 februari en 7 maart 2023 is er sprake van een aantal incidenten op grond waarvan wordt aangegeven dat Buijs geen college meer mag geven, binnen noch buiten de UvA. Een bijeenkomst over academische vrijheid op 3 maart 2023 wordt verboden door de UvA (**productie 13**).
37. Ook wordt de confrontatie aangegaan via de media en wordt door de hoogleraren Jan Willem Duyvendak en Sarah Bracke, als reactie op een artikel van Buijs in de NRC van 24 februari 2023 een stuk in de Groene Amsterdammer en NRC geplaatst waarin Buijs en/of zijn inhoudelijke positie wordt aangevallen.
38. Er wordt een eerste poging ondernomen om mediation in te zetten. Vanwege het feit dat Buijs geen vertrouwen heeft in de door de UvA voorgestelde mediator, althans zijn vertrouwen opzegt, geeft de UvA aan dat dit wat hen betreft geen aanleiding is "voor het optuigen van een nieuwe mediation".
39. Ook de Ombudsfunctionaris gaat niet in op de verzoeken Buijs de nodige bescherming te laten bieden waarmee het isolement van Buijs compleet is.
40. Bij schrijven van 8 maart 2023 (**productie 14**) legt de UvA Buijs een gebiedsverbod op en geeft hem een zogenaamde gag-order, waarbij het volgende wordt aangegeven:

“Daarom instrueren we je bij deze om het volgende te doen.

1. *Het belang van de organisatie vraagt dat er nu rust komt op dit dossier. Daarom zal je, in elk voor de duur van de mediation, niet meer op de faculteit of elders op de universiteit komen. Je aanwezigheid zorgt op dit moment voor te veel onrust en gevoelens van onveiligheid bij te veel van je collega's en studenten, en het kost ons te veel aan menskracht om dat in goede banen te leiden. Dat betekent dat je je werkzaamheden vooralsnog, en totdat wij met elkaar daarover andere afspraken hebben gemaakt, uitsluitend uitvoert vanuit huis. Dat kan ook zonder bezwaar, omdat we de afspraak hebben dat je je – hoewel je formeel geen onderzoekstaken hebt – voorlopig beperkt tot het uitvoeren van eigen onderzoekswerkzaamheden (zie onze mail van 7 februari jl.). Mocht in dat verband nodig zijn dat je bijvoorbeeld gebruik maakt van de Universiteitsbibliotheek, dan stem je dat op voorhand met ons af.*

2. *Daarnaast willen we dat je stopt met het sturen/publiceren van beledigende of bedreigende berichten, zowel intern als publiekelijk (dus o.a. op Canvas en sociale media), aan of over werknemers en studenten van de UvA, en derden buiten de UvA. Wees je ervan bewust dat je een werknemer van de UvA bent en de grenzen hebt te respecteren die in die hoedanigheid voor je gelden. Meer in het algemeen heb je je te houden aan de regels zoals die zijn vastgelegd in onze diverse interne regelingen, zoals de Gedragscode UvA, onze social media richtlijnen en de regeling verantwoord gebruik ICT faciliteiten. We noemen daarvan meer in het bijzonder de voorschriften: (i) plaats geen berichten die lasterlijk, grof, obscene of bedreigend zijn; (ii) lieg niet en zoek geen ruzie met anderen, en (iii) verspreid geen interne informatie, namen of persoonlijke gegevens van je collega's/studenten.”*

We gaan er van uit dat jij het belang van deze beide instructies inziet, zowel met het oog op het terugbrengen van de noodzakelijke rust in de organisatie als het niet verder onder spanning brengen van de onderlinge verhoudingen. Mocht je echter een of beide instructies niet opvolgen, dan zal bij ons het vertrouwen dat we zullen kunnen komen tot de doelen die we ons met de mediation gesteld hebben, definitief komen te vervallen. Dan zal mediation wat ons betreft geen zin hebben en zullen we genoodzaakt zijn tot het opleggen van verdere eenzijdige maatregelen.”

41. In een reactie van de gemachtigde van Buijs van 23 maart 2023 (**productie 15**) wordt de UvA verzocht de instructies af te zwakken naar concrete afspraken:

“Cliënt heeft zelf reeds uitgebreid gereageerd op uw schrijven van 8 maart jl. Vast staat dat de onrust in de organisatie (mede) het gevolg is van de klokkenluidersmelding die cliënt gedaan heeft. Ook staat vast dat cliënt klokkenluidersbescherming toekomt.

Ik heb cliënt afgelopen maandag uitgebreid gesproken en hij komt op mij over als een redelijk iemand die teleurgesteld en getergd is door de onheuse bejegeningen uit zijn directe werkomgeving en de genomen maatregelen die zijn functioneren onmogelijk hebben gemaakt. In plaats van hem te beschermen, is hem zijn academische vrijheid nog verder ontnomen.

Uit de communicatie tussen partijen maak ik op dat er aanvankelijk sprake zou zijn geweest van afspraken tussen partijen naar aanleiding van de melding die om voor mij onduidelijke redenen zijn omgezet in instructies op 8 maart jl, waaronder de instructie dat cliënt niet meer fysiek op de universiteit aanwezig mag zijn. Dat er geen overeenstemming bestond over de door u gestelde afspraken, blijkt wel uit de door u in uw schrijven van 8 maart jl. genoemde mailcorrespondentie, van enige schending van afspraken was en is dan ook geen sprake.

Uw instructies kan ik echter ook niet plaatsen. Feitelijk komen uw 'instructies' – waarvan de grondslag mij niet duidelijk is – neer op 1) een gebiedsverbod en 2) wat ze in het Verenigd Koninkrijk een 'gag-order' zouden noemen gezien de gegeven context.

Dat gaat veel verder dan wat in redelijkheid van een werknemer mag worden verwacht. Dat er grenzen zijn aan de vrijheid van meningsuiting is niet in geschil, ook niet bij cliënt. Ook kan cliënt bevestigen dat hij geen vertrouwelijke informatie heeft verspreid en is hij zich bewust van zijn verantwoordelijkheid in deze. Cliënt was en is een loyale werknemer – ook dat is niet in het geding.

Met de ingrijpende inbreuken op de fundamentele grondrechten van cliënt waarbij de vrije toegang tot de gebouwen en terreinen van de werkgever wordt ontzegd en het erop lijkt dat ook zijn vrijheid van meningsuiting op ontoelaatbare wijze wordt ingeperkt, is het daarnaast nog maar de vraag of zulke instructies nu echt in positieve zin bijdragen aan de nog te starten mediation nu wederzijds vertrouwen essentieel is voor het welslagen daarvan. De schending van zijn rechten leent zich niet voor bespreking tijdens de mediation. Namens cliënt behoud ik mij het recht voor daar in een later stadium en bij de rechter op terug te komen.

Gezien het bovenstaande verzoek ik u de instructies die wat mij betreft geen juridische grondslag hebben, af te zwakken naar concrete afspraken die redelijk zijn en om die reden als bindend kunnen worden aanvaard. Ik stel mij zo voor dat de mediator hierin nog een rol kan spelen. Cliënt is en was een loyaal en gewaardeerd medewerker die nog steeds bereid is aan redelijke verzoeken te voldoen. Gesprekken over het weer op gang brengen van de dialoog om te bezien hoe de verhoudingen genormaliseerd kunnen worden, dienen echter in een veilige setting plaats te vinden zonder subjectief bepaalde voorwaarden.

Wat cliënt betreft dient de mediation erop gericht te zijn om de relatie met de UvA te behouden. Daarbij is het van essentieel belang dat het voor partijen duidelijk is wat hen nu eigenlijk aan deze mediationtafel brengt. Ik ga er vanuit dat ook dat door de mediator in kaart wordt gebracht. Ook dienen partijen zich ervan bewust te zijn dat het niet gaat om waarheidsvinding en een mediationovereenkomst een inspanningsverbintenis en geen resultaatsverbintenis is.

Mochten partijen van mening zijn dat het eerste mediationgesprek daadwerkelijk op 29 maart a.s. dient plaats te vinden, dan moeten er duidelijke afspraken gemaakt worden. Alleen op die manier kunnen partijen vrijelijk met elkaar in gesprek en op zoek gaan naar eventuele oplossingen. Zoals ik het dossier nu zie, is er nog steeds sprake van veel overeenkomstige belangen althans belangen die met elkaar verenigbaar zijn. Uiteindelijk zal er een lijst worden opgesteld waarop de belangenwensen en behoeften van de beide partijen in kaart worden gebracht.

Uiteraard dient de mediation volledig los gezien te worden van het onderzoek dat op dit moment plaatsvindt door de Commissie Stolker. Partijen zouden er ook voor kunnen kiezen de uitkomst van het onderzoek door de Commissie Stolker af te wachten. Van cliënt begrijp ik dat dit niet zijn voorkeur heeft en dat hij graag zo spoedig mogelijk met u in gesprek gaat, gelet op het isolement waarin hij zich op dit moment bevindt."

42. Bij schrijven van 21 april 2023 (**productie 16**) wordt Buijs op non-actief gesteld:

“...in de afgelopen periode heb je onze schriftelijke instructies d.d. 8 maart 2023 om (i) voorlopig niet op de universiteit te komen en (ii) je wat betreft je interne en externe communicatie te houden aan de regels die voor iedere werknemer van de UvA gelden, meer dan eens overtreden.”

43. In plaats van het wetenschappelijk debat aan te gaan is Buijs ter zijde geschoven, waarbij hem een gebiedsverbod en een mediaverbod is opgelegd en tegelijkertijd betrokkenen uit de eigen faculteit de media opzochten en hem bij naam en toenaam in negatieve zin noemden.

44. Buijs heeft zich bereid getoond deel te nemen aan een mediationtraject met als voorwaarde dat het gebiedsverbod zou komen te vervallen. Ondanks dat niet is voldaan aan deze voorwaarde, heeft Buijs de mediationovereenkomst getekend in de hoop dat de verhoudingen zouden verbeteren. Vervolgens is de situatie verslechterd door het aanscherpen van en het aanspreken op de maatregelen.

45. Zoals ook blijkt uit de social media heeft deze gang van zaken Buijs niet onberoerd gelaten en heeft hij zijn emoties laten spreken in reacties op deze represailles. Buijs is een junior docent die niet gepromoveerd is en tot aan de klokkenluidersmelding een onberispelijk en brandschoon dienstverband heeft met de UvA van meer dan 15 jaar. Buijs heeft in woorden uitgedrukt wat deze shunning and shaming met hem heeft gedaan. Woorden die wellicht niet de schoonheidsprijs verdienen en niet altijd even diplomatiek waren.

In de 19^e eeuw werd overigens tussen hoogleraren aan universiteiten heel hard gepolemiseerd, ook met het gebruik van dit soort termen. Arthur Schopenhauer (1788-1860) liet zich in Über die Universitätsphilosophie in deze zin, en erger, uit over Fichte, Schelling en Hegel. Maar voor wie de achtergrond niet kent lijken dit harde kwalificaties. Het probleem is echter dat zij zijn gebruikt na een meer dan drie maanden geëscaleerde discussie waarin de universitaire bestuurders gefaald hebben in hun bestuurlijke functie. Dat falen bestaat allereerst uit nalatigheid door niet te reageren op de root cause van deze problemen: de trigger warning. Er zijn Kamervragen gesteld, herhaaldelijk heeft Buijs aangedrongen op bestuurlijke interventies, maar die hebben alleen maar geleid tot een steeds verdere inperking van zijn rechten als academisch onderzoeker. Hij kreeg een campus-verbod, werd afgehaald van zijn eigen

colleges, en niets heeft de UvA gedaan om de leeromgeving van Buijs “veilig” te maken. Ook zag de UvA dadeloos toe toen een hoogleraar aan de UvA, Jan Willem Duyvendak, min of meer karaktermoord pleegde op Buijs.

46. Dit beeld kan gezien worden als een reactie op de vernietigende stilte nu de UvA op geen enkele wijze met Buijs in gesprek wilde met als dieptepunt het formaliseren van de shunning door Buijs opnieuw op non-actief te stellen.
47. Al deze feiten en omstandigheden zijn te herleiden tot de hierboven aangegeven root cause.
48. Aldus is Buijs geïsoleerd ten gevolge waarvan zijn functioneren onmogelijk is gemaakt en in plaats van Buijs te beschermen, is hem zijn academische vrijheid nog verder ontnomen. Hiermee heeft de UvA bovendien een ingrijpende inbreuk gemaakt op de fundamentele grondrechten van Buijs waarbij hem de vrije toegang tot de gebouwen en terreinen van de werkgever is ontzegd en zijn vrijheid van meningsuiting op ontoelaatbare wijze is ingeperkt. Ten gevolge van deze handelwijze van de UvA heeft Buijs schade geleden. Buijs is van mening dat het de UvA te verwijten valt dat zij zich niet heeft gehouden aan de spelregels van de (interne) klokkenluidersregeling. Derhalve is Buijs van mening dat de UvA volledig aansprakelijk is voor de materiële en immateriële schade die hij heeft geleden en nog dreigt te lijden.

De materiële schade bestaat onder andere uit de kosten rechtsbijstand die Buijs heeft moeten maken. Buijs is van mening dat deze kosten volledig vergoed dienen te worden. Hij baseert deze stelling op het feit dat er alleen sprake kan zijn van effectieve rechtsbescherming als de klokkenluider ook financieel in staat wordt gesteld zich te verweren tegen benadeling. Buijs beschikt niet alleen niet over de financiële middelen maar heeft bovendien geen netwerk, geen macht en binnenkort waarschijnlijk ook geen werk. De escape velocity is nihil voor Buijs.

Derhalve zal Buijs de voorlopige voorzieningenrechter verzoeken een voorschot toe te kennen op zowel de immateriële schade (€ 5.000,-), die Buijs geleden heeft, als ook de materiële schade (kosten rechtsbijstand € 10.000,-).

STANDPUNT UvA

49. De UvA is van mening dat er geen sprake is van benadeling en dat alle maatregelen, waaronder het gebiedsverbod, noodzakelijk waren omdat de veiligheid van wetenschappers en de veilige werkomgeving van collega's bedreigd werd, maar deze maatregelen niets met de melding van Buijs in het kader van de klokkenluidersregeling te maken heeft. De UvA verwijst in dit kader naar de instelling van een onafhankelijke externe commissie onder leiding van Carel Stolker. Daarnaast stelt zij dat het Buijs vrijstaat om zich publiekelijk te mengen in debatten.

WEERLEGGING STANDPUNT UvA

50. In de correspondentie met de UvA, waarin structureel gesteld wordt dat de door de UvA genomen maatregelen niets met de melding van Buijs in het kader van de klokkenluidersregeling hebben te maken, worden stelselmatig stellingen ingenomen waar de UvA vervolgens als een soort axioma vanuit meent te mogen gaan. Zo wordt voortdurend gesteld dat Buijs afspraken zou hebben geschonden, welke afspraken op geen enkele wijze nader worden gedefinieerd. Deze stellingname wordt dan vervolgens ten grondslag gelegd aan de vele represailles / maatregelen die worden genomen.

BEWIJSAANBOD

51. Buijs is bereid en in staat tot bewijslevering van alle aangehaalde stellingen door alle middelen rechtens en in het bijzonder door middel van het horen van getuigen en het overleggen van extra producties, één en ander zonder daartoe enige bewijslast op zich te nemen die niet uit de wet voortvloeit.

SPOEDEISEND BELANG / ONTVANKELIJKHEID EISER

52. Het spoedeisend belang volgt *eo ipso* uit het hiervoor gestelde. Iedere dag escaleert de zaak verder. Op 21 april 2023 is Buijs op non-actief gesteld waarna, **voordat** Buijs in de gelegenheid was zijn zienswijze te geven, de UvA op 25 april 2023 een persbericht (**productie 17**) heeft doen uitgaan waarin wordt medegedeeld dat Buijs op non-actief is gesteld. De UvA geeft in de persverklaring aan dat de uitlatingen van Buijs op de sociale media onacceptabel zijn, “*omdat hij de veiligheid van wetenschappers en de veilige werkomgeving van collega’s bedreigen. Er is besloten Buijs op non-actief te stellen.*” Op zaterdag 29 april 2023 kopt de Volkskrant: “**UvA in spagaat door Laurens Buijs: beschermen als klokkenluider, op non-actief als medewerker**” (**productie 18**).
53. Omdat geen hoor en wederhoor heeft plaatsgevonden is Buijs opnieuw genoodzaakt zijn kant van het verhaal online te zetten:

Verklaring van Laurens Buijs

Klokkenluider Universiteit van Amsterdam

In een persbericht kondigt de Universiteit van Amsterdam vandaag aan dat ze afstand nemen van mij en mij op non-actief stellen. In dit persbericht word ik afgeschilderd als een dreigend, eisend en beschuldigend persoon die de veiligheid van collega’s in gevaar zou brengen. Dit is echter een onjuiste voorstelling van zaken, en de zoveelste aanval van de UvA op mij als klokkenluider.

In november 2022 meldde ik mij officieel als klokkenluider bij het College van Bestuur. Ik stuurde hen een rapport van 30 pagina’s, waarin ik de stelling onderbouw dat het onderwijs en onderzoek bij sociale wetenschappen op de UvA dusdanig bedreigd wordt door radicale “woke cultuur”, dat men kan spreken van overtreding van artikel 13 van het EU Handvest van Grondrechten (het recht op academische vrijheid).

Vlak nadat ik uit de kast kwam als klokkenluider op 18 januari via een stuk in universiteitskrant Folia, is de jacht op mij geopend door radicale woke studenten. Zij beschuldigden mij in een ‘trigger warning’ die viral ging op sociale media van homofobie en transfobie wegens mijn wetenschappelijke werk naar gender en androgynie. Zij eisten een verbod op mijn Folia-artikel, en mijn schorsing.

De UvA heeft mij en mijn wetenschappelijke werk niet beschermd tegen deze aanval. Integendeel, de UvA heeft kant gekozen voor deze studenten. In een bericht aan staf en

studenten van 20 januari, dat later die dag ook in Het Parool verscheen, nam de UvA publiekelijk afstand van mij en mijn werk, en de vermeende “oordelende en kwetsende uitingen over non-binariteit”.

Op deze manier heeft de UvA mij verdacht en omstreden gemaakt, terwijl ik posities inneem die ik wetenschappelijk onderbouw in een reeks recente wetenschappelijke publicaties. Mijn uitingen over non-binaire gender zijn niet in strijd met de waarneembare consensus in de internationale vakliteratuur over gender en seksualiteit. Sterker nog, in de vakliteratuur worden sinds 2020 veel verdergaande posities beschreven en besproken.

Met deze oordelen van de UvA is het startschot gegeven voor een nationale heksenjacht op mij en mijn werk. Collega's in senior functies zoals Jan Willem Duyvendak en Sarah Bracke openden de aanval op mijn wetenschappelijke posities in landelijke dagbladen, waar ze mij zonder grond afschilderden als onwetenschappelijk en discriminerend. Inmiddels word ik in de landelijke media weggezet als een extreemrechtse transfoob. Dit is aantoonbaar onjuist, omdat ik al 20 jaar actief ben in het linkse activisme en de LHBTI-beweging.

De reputatieschade die is aangericht is niet te overzien, maar ook ben ik door de UvA op deze wijze in onveiligheid gebracht door mij de kop van jut te maken van extremistische bewegingen op de UvA en in de Nederlandse samenleving.

Ik heb het CvB van de UvA vanaf januari continu gewezen op hun plicht mij als klokkenluider te beschermen. Hiertoe is de UvA verplicht volgens de Wet Bescherming Klokkenluiders. In artikel 17 van deze wet staat: “Een melder mag tijdens en na de behandeling van een melding of openbaarmaking van een vermoeden van een misstand niet worden benadeeld.” Onder benadeling valt onder andere ontslag of schorsing, discriminatie, intimidatie, smaad of laster en schriftelijke berisping.

De UvA is hier nooit op aanspreekbaar geweest. Sterker nog, ik werd steeds harder gesanctioneerd. Mijn onderwijs werd me ontnomen, maar ook het contact met mijn collega's en directeur. Ik mocht niet meer aanwezig zijn bij vergaderingen, verjaardagen en in appgroepjes. Een bijeenkomst die ik organiseerde over academische vrijheid werd door het Maagdenhuis verboden. Ook kreeg ik een verbod op bezoek aan campus en universiteitsbibliotheek. Door deze maatregelen is mijn alledaagse wetenschappelijke werk ernstig gehinderd. Met het besluit om mij op non-actief te zetten, heeft de UvA wederom de klokkenluiderswetgeving overtreden.

Door het gebrek aan bescherming door de UvA heb ik mijzelf geregeld moeten verdedigen. Onder andere op sociale media ben ik daardoor af en toe in allerlei grondgevechten terecht gekomen, waarin ik mij met de grootst mogelijke moeite overeind probeer te houden tegen de aanhoudende aanvallen op mijn goede naam en wetenschappelijke werk. De UvA wijst nu naar die strijd om hun punt te maken dat ik gevaarlijk en ontspoord ben, wat een kwaadaardige vorm van "victim blaming" is.

Ik heb mij de afgelopen maanden structureel schappelijk opgesteld richting het College van Bestuur en me altijd bereid getoond tot introspectie en concessie. Maar het CvB gaf dit niet terug: zij kwamen niet verder dan eenzijdige sanctionering. De afgelopen weken heb ik mij bovendien bereid getoond om via verkennende gesprekken tot mediation te komen met de UvA. Helaas is de UvA uit deze verkennende gesprekken weggelopen, zonder enige bereidheid tot tegemoetkoming aan mijn wens om bescherming, waar ik wettelijk gezien recht op heb.

54. Buijs is evident ontvankelijk.

MITSDIEN:

het U, Edelachtbare Heer / Vrouwe Voorzieningenrechter, al dan niet na het stellen van prejudiciële vragen aan het HvJEU, moge behagen bij vonnis, en voor zoveel mogelijk uitvoerbaar bij voorraad:

1. De UvA te veroordelen de in de interne klokkenluidersregeling van de UvA genoemde rechtsbescherming te bieden en de benadelingshandelingen (gebiedsverbod, op non-actiefstelling, mediaverbod, contactverbod) te staken en ongedaan te maken door Buijs weer toe te laten tot zijn werkomgeving en hem in staat te stellen de bedongen (promotie)werkzaamheden te verrichten;
2. de UvA te veroordelen zorg te dragen voor een passende rehabilitatie van Buijs waarbij de UvA alsnog zorgdraagt voor een veilige meldomgeving waarbinnen Buijs weer kan functioneren en participeren;
3. zodanige voorzieningen te treffen als de rechtbank in goede justitie meent te behoren te treffen;

4. bij gebreke van naleving van hetgeen onder punt 1 t/m 3 verzocht, UvA te veroordelen tot betaling van een dwangsom van € 5.000,- per dag of gedeelte van een dag met een maximum van € 400.000,-;
5. de UvA te veroordelen tot betaling van een voorschot op de immateriële schadevergoeding van € 5.000,-, alsmede tot betaling van een voorschot op de kosten rechtsbijstand van € 10.000,-, te vermeerderen met de wettelijke rente daarover vanaf de datum van dagvaarding;
6. de UvA te veroordelen in de kosten van het geding, met bepaling dat de proceskosten binnen 14 dagen na het te dezen te wijzen vonnis dienen te worden voldaan en, voor het geval voldoening niet binnen deze termijn plaatsvindt, worden vermeerderd met de wettelijke rente daarover, te rekenen vanaf de vijftiende dag na het te dezen te wijzen vonnis.

De kosten dezes van mij, deurwaarder, zijn € ..... + verhoging 21% € .....

De verhoging van het tarief van het exploit met 21% vloeit voort uit het feit dat verzoekende partij de omzetbelasting niet kan verrekenen in de zin van de Wet op de Omzetbelasting 1968. Verzoekende partij is niet BTW-plichtig.